

АЗБУКИ

D.1 ПРАВИЛА ЗА ВИЗУАЛИЗАЦИЯ НА БИБЛИОГРАФСКИТЕ ДАННИ

В системата за споделена каталогизация данните в библиографските записи се въвеждат на латиница. Отпечатването и представянето им в COBISS/OPAC е възможно и на кирилица или на съчетание от латиница и кирилица.

Начинът на отпечатване или визуализация зависи от:

- параметрите на принтера (команда *SET UP*) в модулите на COBISS2 или иконката *настройки* в COBISS/OPAC;
- съответната транслитерация;
- символите * или ⁻¹, които трябва да се въвеждат в отделни подполета, за да се означава началото на визуализация на латиница или на кирилица;
- предефинираните азбуки за някои полета или подполета, които трябва да се дефинират като параметри на визуализацията;
- съдържанието на подполето:
  - 0017 – *Азбука на каталогизацията*;
  - 100h – *Език на каталогизиране*;
  - 100i – *Код за транслитерация*;
  - 100l – *Азбука на основното заглавие*;
  - 101a – *Език на текста*;
  - подполетата z на полетата 330 – *Анотация или резюме*, 610 – *Неконтролирани предметни термини*, в които се означава език и в някои полета от блок 5XX, използвани за заглавия.

В софтуера COBISS2 целият текст се визуализира на латиница. Азбуката, която трябва да се използва при печатния изход се определя от символите * или ⁻¹, които се появяват преди съответните части на текста.

По-долу са описани всички параметри, които се отнасят до различните азбуки. Параметрите трябва да се използват в последователността, в която са подредени в описанието: описаните в началото параметри са по-важни от описаните след тях.

НАСТРОЙКИ

Когато е необходима визуализация на данни от модулите на COBISS2 на кирилица или на съчетание от латиница и кирилица, наборът от символи на кирилица се включва с помощта на

---

¹ В по-стари записи за означаване на азбуката са използвани други два символа. Символът ^V_T посочва началото на текст, който трябва да се визуализира на стара кирилица. Софтуерът COBISS обаче засега не поддържа печатен изход на стара кирилица.

Текстът, означен със символа ^V_T се визуализира на съвременна кирилица. Символът ^H_T означава началото на текст, който трябва да се визуализира на гръцка азбука. Тази азбука може да се вижда в някои формати за показване в HTML в рамките на WWW COBISS/OPAC. В другите модули на софтуера текстът се визуализира на латиница.

командата *SET UP*. Ако е настроен набор от символи на латиница, печатният изход е изцяло на латиница, независимо от начина, по който са настроени останалите параметри.

В WWW COBISS/OPAC е включена опция за визуализация на кирилица за страните, в които кирилицата също е официална азбука. Визуализацията на кирилица се включва с кликане върху иконката *настройки*.

ПРАВИЛА ЗА ТРАНСЛИТЕРАЦИЯ НА COBISS

Визуализацията на определен запис на кирилица е възможна, само когато той съдържа означение, че данните са транслитерирани правилно, т.е. въведени са в съответствие с правилата за транслитерация на COBISS. Това означава, че записът трябва да съдържа кода „b1” – *Правила за транслитерация на COBISS*, въведен в подполе 100i – *Код за транслитерация* и че данните, за които се изисква да бъдат представени на кирилица трябва да бъдат транслитерирани според правилата на системата COBISS. Когато записът не съдържа кода „b1”, той трябва да се визуализира на латиница, независимо от начина, по който са настроени останалите параметри за превключване между азбуките.

Правилата за транслитерация на COBISS са описани в *Приложение C* на ръководствата *COBISS2/Каталогизация* и *COBISS3/Каталогизация*.

СИМВОЛИ ЗА ПРЕВКЛЮЧВАНЕ МЕЖДУ АЗБУКИ

В софтуера COBISS за превключване между азбуките се използват следните символи:

- L_F – символ за превключване на латиница;
- C_R – символ за превключване на кирилица.

Символите се използват когато съдържанието на подполето трябва да се представи на азбука, различна от предефинираната или на азбука, дефинирана с помощта на кодирани данни. Те се използват и когато част от подполето трябва да се визуализира на различна азбука.

Когато цялото съдържание на подполето трябва да се визуализира на различна азбука, съответният знак се въвежда в началото на подполето. Ако азбуката трябва да се промени в средата на подполето (напр. когато в изписана на кирилица забележка се цитира заглавие на чужд език, което се изписва на латиница), символът за превключване на азбуките се въвежда там, където трябва да започне визуализацията на различната азбука.

Азбуката, активирана чрез символите L_F или C_R е включена само за визуализацията на подполето, в което е въведен символът.

ПРЕДЕФИНИРАНИ АЗБУКИ

Някои части от записа се визуализират винаги на една и съща азбука, независимо от кодираните данни. Това са международните стандартни номера, римските цифри и електронните адреси, които винаги се изписват на латиница.

Когато цялото подполе е предназначено за въвеждане на такъв вид данни, то се визуализира на латиница автоматично. В този случай не е необходимо да се въвежда символ за включване на латиница. Ако тези данни са само част от подполе, в което обикновено се въвеждат данни на кирилица, латиницата трябва да се включи с помощта на символа L_F .

В системите COBISS, които все още не прилагат нормативен контрол, вариантите на редни думи от полетата 90X с определени стойности на индикатор 2 (на кирилица за стойности 1 и 4, а на латиница за стойности 0 и 3) се визуализират винаги на същата азбука. Затова в полетата 90X не трябва да се въвеждат символите L_F и C_R когато на индикатор 2 е определена стойност 0, 1, 3 или 4.

КОДИРАНИ ДАННИ В ЗАПИСА

За превключване на азбуките на определени части от записа се използват и различни кодирани данни. При визуализацията на определен запис трябва първо да се провери кода за транслитерация в подполе 100i. Ако отсъства съответен код, който установява, че данните са транслитерирани за визуализация в системата COBISS правилно (код „b1”), целият запис се визуализира на латиница. След това трябва да се провери езика на каталогизиране, който е кодиран в подполе 100h. Правилата за визуализация за езиците, които допускат изписване на повече от една азбука (сръбски), се различават от правилата за останалите езици, които ползват само една азбука. Взема се предвид и азбуката на каталогизацията от подполе 0017, азбуката на основното заглавие от подполе 1001 и някои други полета за кодирани данни.

Примерите, при които този метод на управление на азбуките не е подходящ, се решават с превключване между азбуките директно в записа.

Визуализацията на различни части от записа зависи от различни кодирани данни. Данните са групирани по следния начин, независимо от алгоритъма за управление на визуализацията им:

- авторски редни думи;
- предметни рубрики;
- данни на езика на каталогизирането (без предметните рубрики);
Тази група съдържа данни, които се въвеждат обикновено на езика на каталогизиране. Когато в такова поле има и данни на различна азбука, взети от библиографската единица (напр. цитат като част от забележка), трябва да се използва символ за превключване между азбуките.
- данни, взети от библиографската единица;
Тази група се състои от подполета, които съдържат винаги само данни, взети от библиографската единица. За подполетата, в които данните по правило се въвеждат на езика на каталогизирането, но могат да съдържат и цитирани данни на езика на библиографската единица (напр. забележки), азбуката се определя според правилата, прилагани за данните, които се представят на езика на каталогизирането. За частите, които представляват цитати се използва символ за превключване между азбуките. Този символ се употребява и за паралелни данни на друга азбука, когато не е възможно азбуката да се определи чрез съответното подполе за език.

Полетата 330 – *Анотация или резюме*, 610 – *Неконтролирани предметни термини* и полетата за заглавия от блок 5XX, които съдържат в подполе z код за език, различен от езика на каталогизирането, се визуализират на азбуката на езика, чийто код е въведен в подполето.

Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука²

Когато записът не съдържа код „b1” – *правила за транслитерация на COBISS* в подполе 100i – *Код за транслитерация*, визуализацията е изцяло на латиница. В противен случай трябва да се провери код „a” в подполе 0017 – *Азбука на каталогизацията*. Може да се използват следните кодове:

- „ba” – *латиница*
Визуализацията е изцяло на латиница.
- „cc” – *кирилица – македонска*
Редните думи и данните, взети от библиографската единица се визуализират на кирилица, когато подполе 100l – *Азбука на основното заглавие* съдържа един от кодовете за кирилица („ca”, „cb”, „cc” от „oc”). Ако в подполе 100l е въведен друг код, съдържанието се визуализира на латиница.
Предметните рубрики и други данни, въведени на езика на каталогизацията, се визуализират на кирилица.

Визуализация на записи, каталогизирани на сръбски език

Когато записът не съдържа код „b1” – *правила за транслитерация на COBISS* в подполе 100i – *Код за транслитерация*, визуализацията е изцяло на латиница. В противен случай трябва да се провери кода в подполе 0017 – *Азбука на каталогизацията*. Може да се използват следните кодове:

- „ba” – *латиница*
Кодът се отнася за визуализирането на редните думи и предметните термини, които се представят на латиница.
- „cb” – *кирилица – сръбска*
Кодът се отнася за визуализирането на редните думи и предметните термини, които се представят на кирилица.
- „vv” – *различни азбуки*
Кодът се отнася за визуализирането на редните думи и предметните термини. Предметните термини се визуализират на кирилица. Визуализацията на редните думи зависи от данните, въведени в подполе 100l – *Азбука на основното заглавие* и подполе 101a – *Език на текста*:
  - на кирилица, ако подполе 100l съдържа един от кодовете за кирилица („ca”, „cb”, „cc” или „oc”);
  - на кирилица, ако подполе 100l съдържа код за латиница и подполе 101a съдържа кода „scc” – *сръбски* или „srp” – *сръбски*;
  - на латиница за всички други примери.

Визуализацията на всички останали данни зависи от кода за азбука в подполе 101l –

---

² По този алгоритъм в системата COBISS се визуализират записи, каталогизирани на словенски, босненски, хърватски и македонски език.

Азбука на основното заглавие.

- Ако подполе 100I съдържа един от кодовете за кирилица („ca”, „cb”, „cc” или „oc”), данните трябва да се визуализират на кирилица.
- При всички други примери данните трябва да се визуализират на латиница.

ПРИМЕРИ

1.

001	uu	an ba cm d0 7cc
010	uu	a0-14-062105-9
100	uu	c1994 g1 hmac ek ib1 lba
101	0u	aeng
102	uu	agbr
105	uu	ay fb
200	0u	aOthello fWilliam Shakespeare
210	uu	aLondon cPenguin Books d1994
215	uu	a156 str. d18 sm
225	1u	aPenguin Popular Classics
300	uu	aBeleška za avtorot: str. 6-11
300	uu	a ^L _F The Elizabethan Theatre: C _R str. 11-14
300	uu	a ^L _F Introduction: C _R str. 15-19
320	uu	a ^L _F Notes
320	uu	a ^L _F Glossary
609	1u	aDrami, angliski
675	uu	a821.111-21=20 c821.111 b820
700	u1	aShakespeare bWilliam 4070
900	u4	aŠekspir bVilijam

Библиографската единица е каталогизирана на македонски език (100h=„mac”). Затова са приложени правилата от частта *Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука*. Записът съдържа кода „b1” – *правила за транслитерация на COBISS* и азбуката на каталогизацията е „cc” – *кирилица – македонска*. Затова някои от данните са визуализирани на кирилица.

SHAKESPEARE, William

Othello / William Shakespeare. - London : Penguin Books, 1994. - 156 стр. ; 18 см. - (Penguin Popular Classics)

Белешка за авторот: стр. 6-11. - The Elizabethan Theatre: стр. 11-14. - Introduction: стр. 15-19. - Notes. - Glossary

ISBN 0-14-062105-9

I. Шекспир, Вилијам в. Shakespeare, William

а) Драма, англиски

821.111-21=20

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код „ba” – латиница в подполе 100l – Азбука на основното заглавие:
SHAKESPEARE, William
Othello / William Shakespeare. – London : Penguin Books, 1994
- код „cc” – кирилица – македонска в подполе 0017 – Азбука на каталогизацията:
156 стр. ; 18 см
- код „ba” – латиница в подполе 100l – Азбука на основното заглавие:
Penguin Popular Classics
- код „cc” – кирилица – македонска в подполе 0017 – Азбука на каталогизацията:
Белешка за авторот: стр. 6-11
- символ за превключване на латиница ^L_F:
The Elizabethan Theatre:
- символ за превключване на кирилица ^C_R:
стр. 11-14
- символ за превключване на латиница ^L_F:
Introduction:
- символ за превключване на кирилица ^C_R:
стр. 15-19
- символ за превключване на латиница ^L_F:
Notes
- символ за превключване на латиница ^L_F:
Glossary
- предефинирана азбука (латиница):
ISBN 0-14-062105-9
- предефинирана азбука (кирилица):
Шекспир, Вилијам
- код „ba” – латиница в подполе 100l – Азбука на основното заглавие:
Shakespeare, William
- код „cc” – кирилица – македонска в подполе 0017 – Азбука на каталогизацията:
Драми, англиски
821.111-21=20

2.

001	□□	ac ba cm d0 7cc
010	□□	a86-369-0197-9
100	□□	c1991 g1 hmac ib1 lcc
101	0□	amac
102	□□	amkd
105	□□	ay fg
200	0□	aPoetski tvorbi fKočo Racin gizbor i predgovor Gane Todorovski g[likovno-

210	uu	grafička oprema Kosta Bojadžievski] aSkopje cMakedonska kniga cKultura cMisla cNaša kniga cDetska radost d1991 eSkopje gNova Makedonija
215	uu	a181 str. d21 sm
225	1u	aMakedonska kniževnost
300	uu	aPredizvikot na Racin: str. 5-12
300	uu	aPoezijata na mladiot Racin: str. 13-28
300	uu	aBeleški: str. 163-176
600	10	aRacin bKočo f1908-1943 xPoezija
675	uu	a886.6-1 u886.6-1 b886.6-1
700	u1	aRacin bKočo 4070
702	01	aTodorovski bGane 4130
702	01	aBojadžievski bKosta 4410

Библиографската единица е каталогизирана на македонски език (100h=„mac“). Затова са приложени правилата от частта *Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука*. Записът съдържа кода „b1” – *правила за транслитерация на COBISS* и азбуката на каталогизацията е „cc” – *кирилица – македонска*. Затова почти целият запис трябва да бъде транслитериран на кирилица.

Рацин, Кочо

Поетски творби / Кочо Рацин ; избор и предговор Гане Тодоровски ; [ликовно-графичка опрема Коста Бојаџиевски]. – Скопје : Македонска книга : Култура : Мисла : Наша книга : Детска радост, 1991 (Скопје : Нова Македонија). – 181 стр. ; 21 см. – (Македонска книжевност)

Предизвикот на Рацин: стр. 5-12. – Поезијата на младиот Рацин: стр. 13-28. – Белешки: стр. 163-176

ISBN 86-369-0197-9

а) Рацин, Кочо, 1908-1943 – Поезија

886.6-1

Имената на авторите от полета 702 също се визуализират на кирилица, напр. в показалец на библиография.

Теодоровски, Гане

Бојаџиевски, Коста

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код „cc” – *кирилица – македонска* в подполе 100l – *Азбука на основното заглавие:*

Рацин, Кочо

Поетски творби / Кочо Рацин ; избор и предговор Гане Тодоровски ; [ликовно-графичка опрема Коста Бојаџиевски]. – Скопје : Македонска книга : Култура : Мисла : Наша книга : Детска радост, 1991 (Скопје : Нова Македонија)

- код „cc” – *кирилица – македонска* в подполе 0017 – *Азбука на каталогизацията:*

181 стр. ; 21 см

- код „*cc*” – кирилица – македонска в подполе 1001 – Азбука на основното заглавие:
Македонска книжевност
- код „*cc*” – кирилица – македонска в подполе 0017 – Азбука на каталогизацията:
Предизвикот на Рацин: стр. 5-12. – Поезијата на младиот Рацин: стр. 13-28. – Белешки: стр. 163-176
- предефинирана азбука (латиница):
ISBN 86-369-0197-9
- код „*cc*” – кирилица – македонска в подполе 0017 – Азбука на каталогизацията:
Рацин, Кочо, 1908-1943 – Поезија
886.6-1
- код „*cc*” – кирилица – македонска в подполе 1001 – Азбука на основното заглавие:
Теодоровски, Гане
Бојациевски, Коста

3.

001	uu	an ba cm d0 7cc
010	uu	a5-02-027215-9
100	uu	c1989 ek hmac ib1 lca
101	0u	arus aeng
102	uu	arus
105	uu	aa bz c0
200	1u	aPaleolit Kavkaza i Severnoî Azii d ^L _F ≠The ≠palaeolithic of Caucasus and Northern Asia f[otv. redaktor Pavel Iosifovič Boriskovskiî]
210	uu	aLeningrad cNauka d1989
215	uu	a264 str. cilustr. d27 sm
225	1u	aPaleolit mira eissledovani±ja po arheologii drevnego kamennogo veka d ^L _F ≠The ≠old stone age of the world e ^L _F studies in the palaeolithic cultures
300	uu	aTekst na rus. i angl. jazik
320	uu	aBibliografija: str. 244-[254]
320	uu	aRegistri
510	1u	a≠The ≠old stone age of the world zeng
606	1u	aArheološki naodi yKavkaz zPaleolit
606	uu	aArheološki naodi ySeverna Azija zPaleolit
675	uu	a903(479)“632” u903(479)“632” c903/904
675	uu	u903(5-17)“632”
702	11	aBoriskovskiî bPavel Iosifovič 4345

Библиографската единица е каталогизирана на македонски език (100h=„mac”). Затоа са приложени правилата от частта *Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука*. Записът съдържа кода „b1” – правила за транслитерация на COBISS, азбуката на каталогизацията е „cc” – кирилица – македонска и азбуката на основното заглавие е „ca” – кирилица – неопределена. Затоа кирилицата е основна азбука при визуализацията.

ПАЛЕОЛИТ Кавказа и Северной Азии = The palaeolithic of Caucasus and Northern Asia / [отв. редактор Павел Иосифович Борисковский]. – Ленинград : Наука, 1989. – 264 стр. : илустр. ; 27 см. – (Палеолит мира : исследования по археологии древнего каменного века = The old stone age of the world : studies in the palaeolithic cultures)

Текст на рус. и англ. јазик. – Библиографија: стр. 244-[254]. – Регистри

ISBN 5-02-027215-9

1. Насп. ств. насл. 2. Борисковский, Павел Иосифович

а) Археолошки наоди – Кавказ – Палеолит б) Археолошки наоди – Северна Азија – Палеолит

903 (479) "632"

Кодът за английски език, въведен в подполе z касае визуализирането на латиница на заглавието от поле 510 (напр. в показалец на библиография):

The old stone age of the World

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код „ca” – *кирилица – неопределена* в подполе 1001 – *Азбука на основното заглавие*:
ПАЛЕОЛИТ Кавказа и Северной Азии
- символ за превключване на латиница ^L_F:
The palaeolithic of Caucasus and Northern Asia
- код „ca” – *кирилица – неопределена* в подполе 1001 – *Азбука на основното заглавие*:
[отв. редактор Павел Иосифович Борисковский]. – Ленинград : Наука, 1989
- код „cc” – *кирилица – македонска* в подполе 0017 – *Азбука на каталогизацията*:
264 стр. : илустр. ; 27 см
- code „ca” – *кирилица – неопределена* в подполе 1001 – *Азбука на основното заглавие*:
Палеолит мира : исследования по археологии древнего каменного века
- символ за превключване на латиница ^L_F:
The old stone age of the world
- символ за превключване на латиница ^L_F:
studies in the palaeolithic cultures
- код „cc” – *кирилица – македонска* в подполе 0017 – *Азбука на каталогизацията*:
Текст на рус. и англ. јазик. – Библиографија: стр. 244-[254]. – Регистри
- предефинирана азбука (латиница):
ISBN 5-02-027215-9
- код „cc” – *кирилица – македонска* в подполе 0017 – *Азбука на каталогизацията*:
Насп. ств. насл
- код „cc” – *кирилица – неопределена* в подполе 1001 – *Азбука на основното заглавие*:
Борисковский, Павел Иосифович
- код „cc” – *кирилица – македонска* в подполе 0017 – *Азбука на каталогизацията*:
Археолошки наоди – Кавказ – Палеолит б) Археолошки наоди – Северна

Азија - Палеолит

903(479)“632”

- код „eng” – английски в подполе 510z – Език на заглавието:
The old stone age of the World

4.

001	uu	ac ba cm d0 7ba
100	uu	c1989 hsrp lba
101	0u	asrp
102	uu	abih brs
105	uu	fc
200	0u	aAndrić i Krleža kao pisci detinjstva fRade Prelević
205	uu	a[1. izd.]
210	uu	aBanja Luka cGlas d1989 eBosanska Gradiška gNova štampa
215	uu	a119 str. d20 cm
225	1u	a≠Biblioteka ≠Osvjetljenja
300	uu	aTiraž 1.000
300	uu	aBeleške uz tekst
600	u1	aAndrić bIvo f1892-1975 xKnjiževno delo xMotivi xDete i detinjstvo
600	u1	aKrleža bMiroslav f1893-1981 xKnjiževno delo xMotivi xDete i detinjstvo
675	uu	a886.1/.2-4 b886.1/.2-4 c821.163.4.09 vdo 4. izd.
700	u1	aPrelević bRade 4070

Библиографската единица е каталогизирана на сръбски език (100h=„srp”). Затова са приложени правилата от частта *Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука*. И в двата случая азбуката на каталогизацията и азбуката на основното заглавие са „ba” – латиница. Записът не съдържа код за транслитерация. Затова визуализацията е изцяло на латиница.

PRELEVIĆ, Rade

Andrić i Krleža kao pisci detinjstva / Rade Prelević. – [1. izd.]. – Banja Luka : Glas, 1989 (Bosanska Gradiška : Nova štampa). – 119 str. ; 20 cm. – (Biblioteka Osvjetljenja)

Tiraž 1.000. – Beleške uz tekst

a) Andrić, Ivo, 1892-1975 – Književno delo – Motivi – Dete i detinjstvo b) Krleža, Miroslav, 1893-1981 – Književno delo – Motivi – Dete i detinjstvo

886.1/.2-4

Същият запис, създаден от библиотека, която поддържа два каталога – на латиница и на кирилица:

001	uu	ac ba cm d0 7vv
100	uu	c1989 g1 hsrp ib1 lba
101	0u	asrp
102	uu	abih brs
105	uu	fc
200	0u	aAndrić i Krleža kao pisci detinjstva fRade Prelević
205	uu	a[1. izd.]
210	uu	aBanja Luka cGlas d1989 eBosanska Gradiška gNova štampa

215	□□	a119 str. d20 cm
225	1□	aBiblioteka Osvjetljenja
300	1□	aTiraž 1.000
300	1□	aBeleške uz tekst
600	□1	aAndrić bIvo f1892-1975 xKnjiževno delo xMotivi xDete i detinjstvo
600	□1	aKrleža bMiroslav f1893-1981 xKnjiževno delo xMotivi xDete i detinjstvo
675	□□	a886.1/.2-4 b886.1/.2-4 c821.163.4.09 vdo 4. izd.
700	□1	aPrelević bRade 4070

Записът съдържа кода „b1” – *правила за транслитерация на COBISS*, азбуката на каталогизацията е „vv” – *различни азбуки*, а азбуката на основното заглавие е „ba” – *латиница*. Затова част от записа трябва да бъде визуализирана на кирилица. Езикът на каталогизацията е сръбски. Затова данните, които се визуализират на езика на каталогизацията са представени на същата азбука като данните, взети от библиографската единица.

ПРЕЛЕВИЋ, РАДЕ

Andrić i Krleža kao pisci detinjstva / Rade Prelević. - [1. izd.]. - Banja Luka : Glas, 1989 (Bosanska Gradiška : Nova štampa). - 119 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Osvjetljenja)

Tiraž 1.000. - Beleške uz tekst

a) Андрић, Иво, 1892-1975 - Књижевно дело - Мотиви - Дете и детињство
b) Крлежа, Мирослав, 1893-1981 - Књижевно дело - Мотиви - Дете и детињство

886.1/.2-4

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код за език „srp” – *сръбски* в подполе 101a – *Език на текста*:
Прелевић, Раде

- код „ba” – *латиница* в подполе 100l – *Азбука на основното заглавие*:

Andrić i Krleža kao pisci detinjstva / Rade Prelević. - [1. izd.]. - Banja Luka : Glas, 1989 (Bosanska Gradiška : Nova štampa). - 119 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Osvjetljenja)
Tiraž 1.000. - Beleške uz tekst

- код „vv” – *различни азбуки* в подполе 0017 – *Азбука на каталогизацията*:

Андрић, Иво, 1892-1975 - Књижевно дело - Мотиви - Дете и детињство
b) Крлежа, Мирослав, 1893-1981 - Књижевно дело - Мотиви - Дете и детињство

886.1/.2-4

5.

001	□□	an ba cm d0 7vv
010	□□	a86-09-00020-6
100	□□	c1986 g1 hsrp ib1 lcb
101	1□	asrp ceng
102	□□	asrb bcs
200	0□	aHamlet fViljem Šekspir g[predgovor Borivoje Nedić gpreveli Živojin Simić i

		Sima Pandurović]
210	␣␣	aBeograd cRad d1986
215	␣␣	a169 str. d21 ^L _{Fcm}
225	1␣	a≠Biblioteka ≠Dom i škola
300	␣␣	aPrevod dela: ^L FHamlet / William Shakespeare
300	␣␣	aPredgovor / Borivoj Nedić: str. 5-[28]
600	11	aŠekspir bVilijam f1564-1616 601
675	␣␣	a820-21 c821.111
700	␣1	aŠekspir bVilijam 4070
702	01	aNedić bBorivoj 4080
702	01	aSimić bŽivojin 4730
702	01	aPandurović bSima 4730
900	␣3	aShakespeare bWilliam
900	␣9	aŠekspir bViljem
960	13	aShakespeare bWilliam f1564-1616 601

Езикът на каталогизацията е сръбски. Затова данните, които се визуализират на езика на каталогизацията, са представени на същата азбука като данните, взети от библиографската единица. Записът съдържа кода „b1” – *правила за транслитерация на COBISS*, азбуката на каталогизацията е „vv” – *различни азбуки*, а азбуката на основното заглавие е „cb” – *кирилица – сръбска*. Затова основната част на записа се визуализира на кирилица.

ШЕКСПИР, Вилијам

Хамлет / Виљем Шекспир ; [предговор Боривоје Недић ; превели Живојин Симић и Сима Пандуровић]. – Београд : Рад, 1986. – 169 стр. ; 21 см. – (Библиотека Дом и школа)

Превод дела: Hamlet / William Shakespeare. – Предговор / В. Недић: стр. 5-[28]

ISBN 86-09-00020-6

I. Shakespeare, William в. Шекспир, Вилијам II. Шекспир, Виљем в. Шекспир, Вилијам III. Shakespeare, William, 1564-1616 в. Шекспир, Вилијам, 1564-1616

а) Шекспир, Вилијам, 1564-1616

820-21

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код за език „srp” – *сръбски* в подполе 101a – *Език на текста*:
ШЕКСПИР, Вилијам
- код „cb” – *кирилица – сръбска* в подполе 100l – *Азбука на основното заглавие*:
Хамлет / Виљем Шекспир ; [предговор Боривоје Недић ; превели Живојин Симић и Сима Пандуровић]. – Београд : Рад, 1986. – 169 стр.
- символ за превключване на латиница :
cm
- код „cb” – *кирилица – сръбска* в подполе 100l – *Азбука на основното заглавие*:
Библиотека Дом и школа
Превод дела

- символ за превключване на латиница **[*]**:
Hamlet / William Shakespeare
- код „cb” – кирилица – сръбска в подполе 100l – Азбука на основното заглавие:
Предговор / В. Недић: стр. 5-[28].
- предефинирана азбука (латиница):
ISBN 86-09-00020-6
I. Shakespeare, William
- код за език „srp” – сръбски в подполе 101a – Език на текста:
в. ШЕКСПИР, Вилијам II. Шекспир, Виљем в. Шекспир, Вилијам
- предефинирана азбука (латиница):
Shakespeare, William, 1564-1616
- код за език „srp” – сръбски в подполе 101a – Език на текста:
ШЕКСПИР, Вилијам, 1564-1616
- код „vv” – различни азбуки в подполе 0017 – Азбука на каталогизацията:
Шекспир, Вилијам, 1564-1616
820-21

6.

001	□□	an ba cm d0 7ba
010	□□	a86-7762-001-X
021	□□	asvn b200405970
100	□□	bd c2004 ea g1 hslv ib lcb
101	1□	asrp csLv
102	□□	asrb bcs
105	□□	ay bj1
200	0□	aIgra brojeva i oblika 1 ematematika za 1. razred osnovne škole iPriručnik za učitelje fJasna Žic, Martina Rajšp
210	□□	aBeograd cKlett d2004 eLjubljana gDelo
215	□□	a32 str. d30 cm
300	1□	aCir.
540	0□	aIgra brojeva i oblika
540	0□	aMatematika za prvi razred osnovne škole
610	0□	azačetni pouk aučni pripomočki
675	□□	a372.47(076.1) b3 c372.4 s51 vdo 4. izd.
700	□1	31355107 aŽic bJasna 4070
701	11	3982115 aRajšp bMartina 4070
900	□1	31355107 5k aŠafarič bJasna

Записът не съдържа кода „b1” – правила за транслитерация на COBISS. Затова целият запис се визуализира на латиница.

ŽIC, Jasna

Igra brojeva i oblika 1 : matematika za 1. razred osnovne škole. Priručnik za učitelje / Jasna Žic, Martina Rajšp. – Beograd : Klett, 2004 (Ljubljana : Delo). – 32 str. ; 30 cm

Cir.

ISBN 86-7762-001-X

1. Rajšp, Martina

I. Šafarič, Jasna glej Žic, Jasna

a) začetni pouk b) učni pripomočki

372.47(076.1)